

NOTAT

Deres ref.:

Vår ref.:

Saksbehandler/dir.tlf.:
Tor Solbjørg, 75512902

Sted/Dato:
Bodø, 14.01.2013

Til: Revisjonskomiteen i Helse Nord RHF

INTERNREVISJONENS ÅRSRAPPORT FOR 2012

1) Innledning

a) Internrevisjonens plass i organisasjonen

Internrevisjonen er underlagt styret i Helse Nord RHF. Styret har oppnevnt en revisjonskomité med formål å styrke styrets fokus på virksomhetsstyring, tilsyn og kontroll i foretaksgruppen, blant annet ved å se til at Helse Nord har en uavhengig og effektiv intern revisjon.

Internrevisjonen er i sitt arbeid faglig uavhengig av alle som kan revideres av internrevisjonen.

Administrativt er internrevisjonen underlagt adm. direktør i Helse Nord RHF.

b) Formål med internrevisjonens arbeid

Formålet fremgår av pkt 1 i internrevisjonens instruks:

Internrevisjonen skal på vegne av styret i Helse Nord RHF overvåke og bidra til forbedringer i det regionale helseforetakets og foretaksgruppens virksomhetsstyring, risikostyring og internkontroll.

Oppgaven utdypes i instruksens kap. 3, hvor pkt 3.2 er sentralt:

Internrevisjonen skal overvåke det regionale helseforetakets og foretaksgruppens virksomhetsstyring, risikostyring og internkontroll. I dette ligger bl.a. å se etter at risikostyring og internkontroll er tilpasset risikoen i foretaksgruppen og bidrar til å sikre

- målrettet og kostnadseffektiv bruk av ressurser*
- pålitelig rapportering av økonomiske data og andre virksomhetsdata*
- etterleving av regelverk, eierkrav og øvrige kvalitetskrav inklusive etiske retningslinjer*
- tilfredsstillende oppfølging av feil og avvik rapportert fra tilsyns- og kontrollmyndigheter.*

Internrevisjonen har også en rådgiverfunksjon, beskrevet i instruksens pkt 3.4:

Internrevisjonen skal innenfor sitt kompetanseområde gi uavhengige og objektive uttalelser og råd for å bidra til forbedringer og øke verdiskapingen i foretaksgruppen.

2) Personalressurser

Tor Solbjørg og Hege Knoph Antonsen har vært leder og nestleder i internrevisjonen også i 2012. Begge har arbeidet 100 % stilling hele året. Leder av internrevisjonen har i 2012 endret tittel til revisjonssjef. Etter at styret i oktober 2011, styresak 119-2011, vedtok å opprette én ny stilling i internrevisjonen, ble Bjørn Ole Kristiansen tilsatt som internrevisor i 100 % stilling fra og med 20. august 2012.

Internrevisjonen kan engasjere ekstern bistand, og i 2012 har Ernst & Young vært engasjert for å bistå i revisjonsprosjekt nr 8 i pkt 3a nedenfor.

3) Internrevisjonens arbeid

Internrevisjonens tre hovedoppgaver er hhv. revisjon i foretaksgruppen, rådgivning i foretaksgruppen og sekretærfunksjon for revisjonskomiteen. Arbeidet i 2012 kan oppsummeres slik:

a) Revisjon:

Internrevisjonen arbeider ut fra styrevedtatte toårsplaner som rulleres årlig. Tidspunkt for rulleringen ble endret med virkning fra og med 2012, fra behandling på våren til behandling i desember. Internrevisjonen har derfor i hele 2012 forholdt seg til planen for 2011/ 2012 vedtatt i april 2011 (sak 50/2011). Planen inneholdt 6 revisjonsprosjekt (og ett rådgivningsprosjekt), og er senere supplert med ytterligere to prosjekter etter vedtak i revisjonskomiteen – prosjekt 7 og 8 i tabellen nedenfor, vedtatt hhv. 16.05. (sak 13/12) og 01.06.2012 (sak 17/12).

Flere av prosjektene i planen ble fullført og styrebehandlet i Helse Nord RHF i 2011, mens ett prosjekt (nr. 3) er fullført og behandlet 2012.

Status for prosjektene i revisjonsplanen for 2011/2012 er:

Prosjekt nr/tema	Status gjennomføring	Status styrets oppfølging
1. HN RHF's styring og kontroll med spesialisthelsetjenester som ytes utenfor helseforetakene	Fullført. Rapp.01/11, styresak 108-2011.	Avsluttet. Styresak 59-2012.
2. Nasjonal internrevisjon av medisinsk kodepraksis	Fullført. Rapp. 02-04/11, styresak 138-2011.	Avsluttet. Styresak 93-2012.
3. Bestilling og mottak av prøvesvar	Fullført. Rapp.05/11, 01-04/ 12, styresak 79-2012.	I arbeid. Sist behandlet i styresak 158-2012. Se kommentar nedenfor.
4. Fullmaktsstrukturen i foretaksgruppen	Ikke gjennomført.	

5. Kontroll av helsepersonells kompetanse og autorisasjon	Fullført. Rapp. 05/12 t.o.m.10/12. Planlegges framlagt i styremøte 27.02.13.	
6. Pasienttransport	Ikke gjennomført i hht planen, erstattet av prosjekt nr 7.	
7. Pasientreiser – sentrale tverrgående arbeidsprosesser mellom HF-enes pasientreisekontorer og Pasientreiser ANS. (Landsdekkende prosjekt, samarbeid mellom IR i alle regioner og i Pasientreiser ANS).	Pågående. Startet august 2012. Rapport planlegges framlagt i styremøte våren 2013.	
8. HN RHF's styring og kontroll med FIKS-programmet	Fullført. Rapport 11/12, planlegges framlagt i styremøte 27.02. 13.	

Alle internrevisjonsrapporter legges fortløpende ut på RHF-ets hjemmeside, under Styret/Internrevisjon/Revisjonsrapporter.

Revisjonen vedrørende *bestilling og mottak av prøvesvar* ble gjennomført i alle de fire sykehusforetakene. Internrevisjonen konkluderte med at helseforetakene i Helse Nord har mange viktige rutiner og kontrolltiltak på plass. Det er likevel påvist vesentlige svakheter som bør korrigeres for å gi rimelig grad av sikkerhet for at bestilte prøvesvar kommer fram til riktig mottaker, blir vurdert og fulgt opp innen forsvarlig tid. Det ble gitt en rekke anbefalinger til helseforetakene, og to til Helse Nord RHF. I sin oppfølging av rapporten (sak 128-2012) ba styret om å få fremlagt ny sak når nødvendige tiltak er iverksatt, senest innen utgangen av 2013.

b) Rådgivning:

Internrevisjonen skal gi råd innenfor sitt kompetanseområde. Rådgivningen skjer gjennom anbefalinger i revisjonsrapporter, besvaring av fagspørsmål, innlegg/ presentasjoner i møter og konferanser og deltakelse i prosjekter/arbeidsgrupper, eller ved å gjennomføre konkrete veilednings- og rådgivningsoppdrag.

I revisjonsplanen for 2011/2012 inngikk ett slikt rådgivningsprosjekt, *Internkontroll i Helse Nord RHF*. Det ble gjort rede for internrevisjonens arbeid med dette prosjektet i vår årsrapport for 2011.

c) **Sekretariat for revisjonskomiteen:**

Leder av internrevisjonen, eller den denne utpeker, er sekretær for revisjonskomiteen i Helse Nord RHF. Funksjonen ivaretas av leder og internrevisor/nestleder i fellesskap, og går bl.a. ut på å sette opp saksliste i samarbeid med komiteens leder, forberede sakene og presentere dem i møtene, skrive protokoll, sørge for arkivering og håndtere de praktiske sider rundt møteavviklingen.

Komiteen holdt seks møter og behandlet 30 saker i 2012. Leder av internrevisjonen/revisjonssjef deltok i alle møtene, internrevisor/nestleder deltok i fire av dem.

4) **Samarbeid og kontakter**

Leder av internrevisjonen møter i utvidet ledergruppe i Helse Nord RHF en gang i måneden, for gjensidig utveksling av informasjon med administrasjonen. Leder er også til stede i de fleste styremøtene i Helse Nord RHF. Ved leders fravær i disse møter har nestleder stilt.

Kontakt og samarbeid med relevante fagmiljøer er viktig, og foregår bl.a. slik:

a) **RHF-internrevisorforum**

Det er etablert et eget forum hvor alle ansatte i internrevisjonen i de regionale helseforetakene møtes for å utveksle erfaringer og drøfte faglige og praktiske spørsmål. I 2012 har det vært en to-dagers samling (mars) hvor både leder og internrevisor/nestleder deltok, og ett dagsmøte (september) der også vår nye medarbeider deltok. Det ble også holdt flere møter bare for lederne av de fire revisjonsenhetene, noen av disse som telefonmøter.

I 2012 startet de fire internrevisjonene sin andre fellesrevisjon, om pasientreiser (se prosjekt nr 7 omtalt i pkt 3a ovenfor). Her deltar også internrevisjonen for Pasientreiser ANS (ivaretas av Konsernrevisjonen i Helse Sør-Øst RHF). Samarbeidet er her lagt opp slik at revisjonsbesøkene er utført med revisorer på tvers av regionene. Arbeidet pågår fortsatt.

b) **Nettverk for ansatte internrevisjonsledere**

Norges Interne Revisorers Forening (NIRF) har etablert et eget nettverk for ansatte ledere av internrevisjonsenheter. Det er en møteplass hvor lederne utveksler erfaringer og synspunkter om strategiske, faglige og administrative temaer. Nettverket holdt i 2012 tre halvdagsmøter i Oslo, og ett "lunch- til lunch-møte" som ble avviklet i Bodø i regi av Helse Nord's internrevisjon. Blant temaene som ble belyst i år var "Revisors rolle når ledelsen svikter" og "Risikobasert internrevisjon – hva er det?"

c) Revisorforeninger:

Alle de ansatte i internrevisjonen er medlem av Norges Interne Revisorers Forening (NIRF). Revisjonssjefen sitter også i foreningens styre, valgt for perioden 2012-2014.

Revisjonssjefen er også medlem av Den norske Revisorforening (DnR). Dette gir tilgang til relevant faginformatjon, kurs, tidsskrifter og annen faglitteratur mm.

d) Annet:

Internrevisjonen legger vekt på å ha god kontakt med Helse Nords eksterne revisor (KPMG), Riksrevisjonen og ulike tilsynsmyndigheter. Slike kontakter er bl.a. viktig for å oppnå en best mulig ressursutnyttelse, bli oppmerksom på risikoområder og unngå overlappende revisjons-/kontrollarbeid. Revisjonssjefen deltok i det faste, årlige møtet mellom Riksrevisjonen og RHF-enes internrevisjoner i august, og var med på en del av tilsynsmøtet mellom de nordnorske fylkesmennene og Helse Nord i september.

5) Faglig oppdatering og utvikling

Det følger av Instruks for internrevisjonen i Helse Nord RHF at internrevisjonen skal ha høy revisjonsfaglig kompetanse og at lederen skal være oppdatert på beste praksis og ny utvikling på det revisjonsfaglige område.

Internrevisor/nestleder fullførte i juni 2012 Master of management-programmet "Intern revisjon; Governance - Risikostyring - Intern styring og kontroll" ved Handelshøyskolen BI, og har på grunnlag av avlagt eksamen oppnådd godkjenning som "Diplomert internrevisor". Leder av internrevisjonen holdt for øvrig en forelesning ved dette studiet i 2012, om internrevisjon og risikostyring i et helseforetak. Leder har også forelest ved Universitetet i Nordland om risikostyring som del av virksomhetsstyringen.

Hele avdelingen deltok på NIRFs årlige internrevisjonskonferanse som hadde fokus på kommunikasjon. Leder deltok også på den europeiske internrevisororganisasjonen ECIIAs årlige konferanse, som denne gang ble avviklet i Amsterdam. Nestleder har deltatt på Pasientsikkerhetskonferansen, og nytilsatt internrevisor har deltatt på NIRFs kurs "Praktisk internrevisjon".

6) Budsjett, ressursbruk

Budsjettet for 2012 har gitt internrevisjonen nødvendig rom for at revisjonsarbeidet kan planlegges og gjennomføres hensiktsmessig og effektivt, og for økning i bemanning fra to til tre ansatte.

Endelig årsregnskap foreligger i skrivende stund ikke, men internrevisjonen har drevet innenfor de gitte rammer.

7) Avslutning

2012 har vært et godt driftsår i internrevisjonen. Staben er utvidet fra to til tre ansatte, og vi har jobbet i henhold til vedtatt toårsplan.

Internrevisjonen blir godt mottatt i hele foretaksgruppen, og vi har et klart inntrykk av at det oppfattes som positivt at vi overvåker internkontrollen i regionen og yter faglig bistand. Vår opplevelse er at foretakene og de berørte medarbeiderne gjør sitt beste for å legge til rette for en effektiv gjennomføring av revisjonsprosjektene.

Bodø, 14. januar 2013

Tor Solbjørg,
revisjonssjef
Helse Nord RHF